

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Qvae sint, ac censeantur delicta mixti fori. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

IO. CAROLI ANTONELLI

SAC. THEOL. AC I. V. D. VELITERNI.

LIBER SEXTVS.

DE IVDICIIS CRIMINALIBVS.

S V M M A R I V M:

- 1 **D** Elieta, quae utraque lege prohibentur, aut puniuntur, sunt mixti fori.
- 2 Potest ecclesiasticus procedere contra laicos, quando crimina sunt adiuuenta de iure canonico.
- 3 Violatio ieiunij, & fornicatio sunt plex à Iudice ecclesiastico tantum punitur.
- 4 Laici puniri possunt ab ecclesiastico Iudice, quoties committunt crimen, quo laeditur locus, vel res, seu persona ecclesiastica.
- 5 Item si offendant ministrum Curiae ecclesiasticae.
- 6 Tales ministri puniuntur ab eodem Iudice, cuius obsequio sunt deputati.
- 7 Laicus administrator loci pii à quo Iudice sit puniendus.
- 8 In criminibus notorijs potest Episcopus contra laicos cognoscere.
- 9 In ijs, quae concernunt animarum salutem, & publicam modestiam, & honestatem possunt laici per Iudicem Ecclesiasticum corripi.
- 10 Iudex Ecclesiasticus expellit meretrices de vicinia, & etiam de propria domo.
- 11 Cognoscit de pace fracta etiam contra laicos.
- 12 Punit eos, qui in excommunicatione perseverant.
- 13 Prohibere potest inhonesta spectacula, ludos, & choreas, ac superfluos ornatus virorum, ac mulierum.

14 Iudex

- 14 *Iudex ecclesiasticus potest punire laicos coram se delinquentes.* num. 7. vol. 4. Leo in *Thesaur. for. eccl.* par. 3. cap. 7. num. 69.
- 15 *Laicus accusatus coram ecclesiastico Iudice, si in ipsius Iurisdictionem consentiat, potest ab eodem puniri.* 2 Dico 2: quod potest ecclesiasticus procedere contra laicos, quādo crimina sunt adinuenta de iure canonico, seu habent originariam prohibitionem à Canonibus & non à legibus *Abb. loco cit. Leo d. cap. 7. num. 69.* vt in violatione
- 16 *Territorium Episcopi est tota Diocesis.* 3

C A P. I

Quæ sint, ac censeantur delicta mixti fori.

- 1 **D**ico 1. quod delicta, quæ vtraque lege prohibentur, aut puniuntur, canonica scilicet, & civilia, sunt mixti fori, vt tradunt omnes in cap. cum sit generale de for. compet. Decian. in tract. crimin. to. 1. lib. 4. cap. 25. num. 63. Bellett. *Disquis. cleric. tit. de fauor. cleric. real. §. 4. num. 8. Sperell. dec. 3. num. 15. Bald. in auth. clericus quoque nu. 7. C. de Episc. & cler. Zerol. in Prax. p. 2. ver. lūci §. 8. & 9. Oltrad. conf. 86. Bonacof. relat. in Syntag. opin. commun. tit. de Adulter. & c. cap. 9. Layman. in Theol. mor. lib. 4. tract. 9. c. 2. num. 4. Bonacin. de censur. in par. disp. 1. q. 17. pun. 1. num. 14. Dian. p. 5. tract. 1. resol. 10. siue puniantur pœna corporis afflictiua, vel pecuniaria, siue pœna excommunicationis *Abb. in d. cap. cum sit generale in fin. ver. alia regula est de for. compet. quod multo magis procederet, quando huiusmodi pœnæ essent impostæ à iure canonico specialiter contra laicos, vt in cap. contra Idolorum 26. 7. 5. Abb. loco cit. Bartholom. Socin. conf. 119.**
- 4 Dico 3. quod puniri possunt laici ab ecclesiastico iudice, quociens committunt crimen, quo læditur locus, vel res, seu persona ecclesiastica, puta si vsurpatur res ecclesiæ, aut si in ecclesia delinquitur, vel clericus offenditur: quia ob delictum in rem, vel in personam subijcitur quis iurisdictioni Iudicis habentis rem, vel personam subiectam c. super quibusdā de verb. signif. 10. de Anan. in cap. cum sit generale 8. in princ. num. 1. ver. quæ autem sint, & ibi Anton. de Butr. num. 5. ver. nota de for. compet. Oltrad. conf. 86. Bald. in d. auth. Clericus quoque num. 7. ver. & cōclude.
- 5 Idem dicendum est de laico offendente ministrum curiæ eccle-

- eclesiasticę: hic enim punitur ab ecclesiastico iudice priuatiuē quo ad Iudicem laicum: quia offendens Iudicis familiam prorogat iurisdictionem eiusdem, cuius maiestas in suo ministro est offensa *l. nullum. C. de testib. Genuens. in Prax. Archiep. c. 10. Farinacc. cōf. 134. vol. 2. Sperell. decis. 86. num. 3. & seq. Ricc. in Prax. for. eccl. p. 1. ref. 332. Paul. de Cast. in l. addictos num. 1. & 6. C. de Episcop. aud.*
- 6 Adde, quod tales ministri, si delinquant, puniuntur ab eodē Iudice, cuius obsequio sunt deputati *l. C. de offi. Mag. mil. Luc. de Pēn. in Rubr. C. de Apparitor. Præf. Urb. lib. 12.*
- 7 Ex his etiam infertur, quod laicus officialis, seu administrator alicuius ecclesię, seu loci pij delinquens in re ecclesię, quam administrat, puniri potest à Iudice ecclesiastico *Ferr. qq. mor. par. 1. q. 30. num. 21. in hoc enim casu delinquens quasi contrahit cum foro ecclesię, cuius est res. glos. in Phares absens §. proinde ver. debet. ff. de iudic.*
- 8 Dico 4. quod in criminibus notorijs potest Episcopus contra laicos cognoscere propter presūptam negligentiam Iudicis secularis, ut dicit *Aluat. in cap. perniciosam num. 21. de offi. ordin.*
- 9 Dico 5. quod in ijs, quę concernunt animarum salutem, & publicam modestiam, & honestatem, possunt laici per iudicem ecclesiasticum corripri indifferenter *cap. noxit de iud. & tradunt DD. apud Barbos. de offi. & pot. Episc. p. 3. all. 107. num. 31. Vnde expellere po-*
- 10 test meretrices de Ciuitate, aut de vicinia, ac etiam de propria domo, nē honestę familię inficiātur, ut decisū refert *Ricc. in collect. decis. 163. par. 1. Belletti. tit. de fauor. Cleric. re. il. §. 4. num. 53. & seq. & alij sommuniter. ita etiam potest*
- 11 cognoscere de pace fracta etiam contra laicos *cap. super quibusdā ubi glos. ver. pro pace de verb. sign. Marant. de ord. iudic. par. 4. dist. 11. num. 13. atque eos etiam punire, qui in excommunicatione perseverant Marant. ubi supra nu. 25. idemque dicendum de sponsaliorum violatoribus, & similibus Layman. lib. 4. tr. 9. cap. 2. num. 4. & alij.*
- 13 item prohibere potest spectacula inhonesta, siue ludos, & choreas diebus festis, ac superfluos ornatus virorum, ac mulierum *Barbos. de offi. & pot. Episc. par. 3. all. 107. num. 35.*
- 14 Dico 6. quod Iudex ecclesiasticus potest punire laicos coram se delinquentes *l. nullum. C. de testib. ubi Doctores exemplificant in Notario, procuratore, aduocato, testibus, ac alijs deliquentibus coram Iudice, vide Bart. in d. l. nullum Vulp. in Prax. iudic. for. eccl. cap. 41. num. 44.*
- 15 Dico 7. quod si laicus accusatus coram ecclesiastico Iudice in ipsius iurisdictionem consentiat, poterit ab eodem Iudice puniri: potest enim laicus prorogare iurisdictionem ecclesiasticam *cap. significasti de for. compet. Ferr. qq. mor. par. 1. q. 30. num. 18.*
- 16 Territorium autē Episcopi est tota Diocesis, ideoque omnes intra illam delinquentes punire potest

test Gemin: in cap. cum Episcopus
nu. 2. de offic. ordin. Mart. de iurisd.
p. 2. cap. 29.

§ V M M A R I V M.

- 1 Episcopus an punire possit suum
subditum delinquentem in loco
exempto.
- 2 Iudex secularis an possit punire
reum, qui in ecclesia delinquit.
- 3 Quanda excommunicatio lata
ab Episcopo liget subditos exi-
scentes extra territorium, siue
Diocesim.
- 4 An nuncius curie secularis cita-
re possit laicū existentē in ecclesia.

C A P. II

An Episcopus punire, & excom-
municare possit suum subdi-
ditum delinquentem in
loco exempto in-
tra fines sue
Diocesis,

Egatiuè resp. Vulp. in
Prax. for. eccles. cap. 1.
nu. 32. vbi dicit, quod
lata per Episcopum
censura contra luden-
tes, vel furtum, aut aliud crimen
cōmittētes, sicut non afficit subdi-
tos ludētes, vel furātes extra ter-
ritorium, seu diocesim Episcopi, ita
neque ludentes, seu furantes in
aliquo monasterio, vel conuentu
Regularium; quia sunt exempta
à iurisdictione ordinaria; & idēd
haberi debent, ac si essent extra
diocesim, ita etiam tenēt alij apud

Lezan. in sum. qq. reg. 10. 1. cap. 11.
numero 19.

Sed contrariū videtur verius:
quia quamuis monasterium, seu
cōuentus Regularium non sit sub
Episcopi iurisdictione, sufficit ta-
men, quod sit in illius territorio
cap. cum Episcopus de offic. ord. in 6.
Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. resol.
108. & 109. Sperell. decisi. 51. nu. 28.
Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3.
all. 102. nu. 75. Vnde etiam Iudex
secularis punire potest reum, qui
in ecclesia delinquit: quamuis enim
locus ecclesie sit sacer, non tamē
desinit esse de territorio Princi-
pis secularis Roland. cons. 24. n. 7.
& 8. vol. 2. Clar. S. fin. q. 38. nu. 18.
Sperell. loco cit. nu. 27.

3 Si verò subditi sint extra Di-
cesim, tunc nequaquam possunt
ab Episcopo excommunicari cap.
2. de Constit. in 6. Nauar. in man.
cap. 27. num. 6. & alij communiter;
& idēd si Episcopus concedat mo-
nitorium cum excommunicatione
ad finem reuelationis, & sub-
diti tunc degant extra diocesim,
non tenerentur reuelare, etiam si
deinde reuertantur: tum quia ex-
communicatio non habet tractū
successiuum: tum etiam quia ex-
tra territorium iudicanti non pa-
retur impunē, vt in d. cap. 2. nisi
abfuerint post monitionem: tunc
enim excommunicatione ligātur,
licet existant extra territorium:
quia per citationem perpetuatur
iurisdictione c. proposuit de for. cōpet
Vulp. in Prax. iudic. c. 2. num. 13.

4 Addit Bart. in l. presenti num. 3.
C. de his qui ad eccles. confug. & in
l. plerūque num. 8. ff. de in ius voc.
Bald.